

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

ת"צ 54019-11-13 דמתי ואח' נ' עיריית רחובות ואח'

לפני: כב' השופטת מיכל נד"ב

המבקשים: 1. שלום דמתי
2. אליעזר סעדון

נגד

המשיבות: 1. עיריית רחובות
2. עיריית אשקלון

חקיקה שאוזכרה:

[תקנות סדר הדין האזרחי, תשמ"ד-1984: סע' 3, 3\(א\), 3\(ב\)](#)

[תקנות תובענות ייצוגיות, תש"ע-2010: סע' 7, 19](#)

[חוק תובענות ייצוגיות, תשס"ו-2006: סע' 5\(א\)\(2\), 7, 7\(א\)\(1\), 8\(א\)\(3\), 8\(א\)\(4\), 17](#)

[תקנות בתי משפט לעניינים מנהליים \(סדרי דין\), תשס"א-2000](#)

החלטה

1. לפניי בקשה לדחייה על הסף של הבקשה לאישור תובענה ייצוגית שהגיש מבקש 2 (להלן: "סעדון") נגד משיבה 2 (להלן: "עיריית אשקלון") מהטעם שאין סמכות מקומית לבית משפט זה לדון בה (להלן: "בקשת האישור"). לטענת עיריית אשקלון, חלות בעניינינו [תקנות סדר הדין האזרחי](#), התשמ"ד-1984 (להלן: "תקנות סדר הדין") וזאת בהתאם [לתקנה 19 בתקנות תובענות ייצוגיות](#), התש"ע-2010 (להלן: "תקנות הייצוגיות"). על פי [תקנה 3](#) בתקנות סדר הדין, כללי הסמכות המקומית קבועים בס"ק (א) שבו. עיריית אשקלון אינה נכנסת בגדר אף אחת מחלופות [תקנה 3\(א\)](#) על כן אין סמכות לבית משפט זה.

2. סעדון טען מצידו כי התקנה הרלבנטית היא [תקנה 3\(ב\)](#) בתקנות סדר הדין, שעל כן רשאי היה סעדון להגיש תביעתו בבית משפט זה. כמו כן אילו היו מוגשות שתי בקשות נפרדות נגד כל אחת מהמשיבות היה רשאי בית המשפט לעשות שימוש בסמכותו לפי [סעיף 7 בחוק תובענות](#)

ייצוגיות, התשס"ו-2006 (להלן: "חוק תובענות ייצוגיות") ולדון בהן במאוחד, ויש להניח שבית המשפט היה עושה כן מטעמי יעילות ואחידות הפסיקה.

3. בתשובה טענה עיריית אשקלון כי תקנה 3(ב) נועדה להסדיר מקרה בו יש תובע אחד המגיש תביעה אחת נגד שני נתבעים. בענייננו מדובר בשני תובעים שהגישו שתי תביעות נפרדות ועצמאיות על כן לא חלה התקנה. תקנה 7 בתקנות הייצוגיות אינה רלבנטית שכן סעדון עשה דין לעצמו והעמיד את בית המשפט לפני עובדה מוגמרת.

4. תקנה 3 בתקנות סדר הדין קובעת:

"(א) תובענה שאינה כולה במקרקעין, תוגש לבית המשפט שבאזור שיפוטו מצוי אחד מאלה:

- (1) מקום מגוריו או מקום עסקו של הנתבע;
- (2) מקום יצירת ההתחייבות;
- (3) המקום שנועד, או שהיה מכוון, לקיום ההתחייבות;
- (4) מקום המסירה של הנכס;
- (5) מקום המעשה או המחל של שבשלו תובעים.

....

(ב) היו נתבעים אחדים, יכול שתוגש התובענה לכל בית משפט שבו ניתן להגישה נגד אחד הנתבעים."

תקנה 19 בתקנות הייצוגיות קובעת:

"(א) בכל עניין של סדר דין בבקשה לאישור או בתובענה ייצוגית, יחולו תקנות סדר הדין האזרחי, בשינויים המחויבים, והכל אם אין בחוק או בתקנות אלה הוראה אחרת לעניין הנדון.

(ב) על אף האמור בכל דין, על תובענה ייצוגית לפני בית המשפט לעניינים מינהליים לא יחולו תקנות בתי משפט לעניינים מינהליים (סדרי דין), התשס"א-2000" (ההדגשות שלי – מ' נ').

סעיף 7(א)(1) בחוק תובענות ייצוגיות קובע:

"(א) (1) מצא בית המשפט שאליו הוגשה בקשה לאישור כי תלויה ועומדת בקשה לאישור קודמת או תובענה ייצוגית קודמת, אשר מתעוררות בה שאלות משותפות של עובדה או משפט, הזהות או דומות בעיקרן לשאלות המתעוררות בבקשה לאישור, רשאי הוא, אם מצא שהדבר מוצדק בנסיבות הענין, להורות על העברת הדיון בבקשה לאישור לבית המשפט שאליו הוגשה הבקשה לאישור הקודמת או התובענה הייצוגית הקודמת, ואם נקבע השופט או המותב שידון בבקשה הקודמת או בתובענה הקודמת – לאותו שופט או מותב". (ההדגשות שלי – מ' נ').

5. נראית בעיניי טענת עיריית אשקלון כי תביעת סעדון נגדה אינה נכנסת לעניין הסמכות המקומית, לחלופות הקבועות בסעיף 3(א) בתקנות סדר הדין כמו גם טענתה לעניין הפרשנות

הראויה, בנסיבות ענייננו, של [תקנה 3\(ב\)](#) בתקנות סדר הדין. עם זאת, אני סבורה כי דין הבקשה להידחות.

6. [סעיף 7 בחוק תובענות ייצוגיות](#), שצוטט לעיל, מקנה לבית המשפט את שיקול הדעת להורות, ואף מיוזמתו, על העברת דיון בבקשת אישור לבית המשפט הדין בבקשת אישור קודמת "אשר מתעוררות בה שאלות משותפות של עובדה או משפט, הזהות או דומות בעיקרן לשאלות המתעוררות בבקשה לאישור". וזאת במטרה "למנוע דיונים כפולים בתובענות ייצוגיות המעלות אותן עילות תביעה. זאת, כדי למנוע כפל דיון ופסיקות סותרות בבתי המשפט..." (דברי הסבר להצעת [חוק תובענות ייצוגיות](#), התשס"ו-2006, ה"ח 234 בעמ' 261).

כמו כן על פי [סעיף 5\(א\)\(2\) בחוק תובענות ייצוגיות](#), על מבקש המגיש בקשת אישור לציין בה את פרטיה של בקשת אישור "תלויה ועומדת, אשר השאלות המהותיות של עובדה או משפט המשותפות לחברי הקבוצה המתעוררות בה, כולן או חלקן, זהות או דומות בעיקרן לשאלות כאמור המתעוררות בבקשתו לאישור; מצא המבקש כי רשומה בפנקס בקשה לאישור או תובענה ייצוגית כאמור, יציין בבקשתו לאישור את פרטיה".

יש להניח כי סילוקה של בקשת האישור בענייננו נגד עיריית אשקלון, תביא להגשת בקשת אישור חדשה נגדה בבית המשפט לעניינים מינהליים בבאר שבע, שבה יציין המבקש את פרטי בקשת האישור שנתרה לפני נגד משיבה 1, עיריית רחובות. או אז למותב שלפניו תונח אותה בקשת אישור חדשה שיקול הדעת להורות מיוזמתו על העברת הדיון לפני מותב זה. כך יסתיים מסעה של תובענת סעדון מבית משפט זה לבית המשפט בבאר שבע בחזרתה לבית משפט זה.

7. נראה לי כי נוכח הוראות [סעיף 7 בחוק תובענות ייצוגיות](#), ותכליתה – לרכז תביעות באותו עניין בפני ערכאה אחת מטעמי יעילות ולמנוע פסיקות סותרות – ניתן לראות את [סעיף 7 בחוק תובענות ייצוגיות](#) כ"הוראה אחרת [בחוק תובענות ייצוגיות] לעניין הנדון", לצורכי [תקנה 19](#) בתקנות הייצוגיות. או לחלופין יש לראות בסעיף 7 שינוי מחויב של תקנות סדר הדין, לעניין הסמכות המקומית. על כן נראה לי שיש להכיר בסמכות מקומית במקרים בהם קיימים מספר תובעים ומספר נתבעים אשר השאלות המהותיות של עובדה ומשפט המתעוררות בין התובעים השונים לנתבעים השונים, דומות או זהות בעיקרן.

אין הגיון בפיצול הדיון לשתי תובענות שיידונו בשני בתי משפט שונים. וכדברי הנשיא גרוניס "אין כל סיבה שבתי משפט שונים יעסקו באותה עת בשאלות דומות או קרובות. הזמן השיפוטי הוא משאב יקר" (ר' [בש"מ 6141/12 פסיפיק מערכות מחשב נ' עיריית הרצליה](#), בפסקה 4 (25.11.12) (באותו ענין החליט הנשיא גרוניס שלא לאחד את הדיון בתובענות הרבות שהוגשו בבתי משפט שונים בארץ נוכח מסקנתו שיהא בכך לסרבל את ההליכים ולהאריכם, אך קבע כי ראוי שהדיונים ביתר התובענות יעוכבו עד להכרעה שתתקבל באחת מהתובענות) וכן

דברי הנשיא גרוניס בבש"א 8226/12 דיפלומט מפיצים (1968) בע"מ נ' בשתאוי, בפסקה 9 (30.01.2013): "אין כל סיבה שמספר שופטים ידונו במקביל בהליכים המעוררים שאלות דומות. במקרה הנוכחי, בו מדובר בעשרות רבות של בקשות לאישור תובענות ייצוגיות, הדיון במקביל יביא לבזבוז רב של זמן שיפוטי יקר. הדבר יבוא, ממילא, על חשבונם של מתדיינים אחרים המחכים לתיקים התלויים בבתי המשפט. זאת ועוד, הסיכוי להחלטות סותרות הולך וגובר ככל שמדובר בדיון בהליכים דומים רבים במקביל. אף אין כל הסבר מצד עורכי הדין המייצגים את המשיבים- התובעים מדוע לא הוגשה תובענה אחת על ידי מספר תובעים נגד מספר נתבעים, כאשר לפחות חלק מן השאלות הן משותפות...".

מכל האמור ברי כי אין לקבל את הבקשה ולילך בדרך ארוכה ומעגלית תוך בזבוז זמן יקר של שני בתי משפט, רק על מנת להגיע למצב דהיום, דהיינו - ששתי התובענות יתנהלו לפני מותב אחד.

8. אציין כי על המבקש ובא הכוח המייצג בבקשה לאישור תובענה ייצוגית החובה לייצג את הקבוצה ולנהל את התובענה בדרך הולמת ובתום לב (סעיפים 8(א)(3) ו-8(א)(4) בחוק תובענות ייצוגיות). כך גם קובע סעיף 17 כי "במילוי תפקידיו, יפעל בא כוח מייצג בנאמנות ובמסירות לטובת הקבוצה שבשמה הוגשה הבקשה לאישור או הקבוצה שבשמה מנוהלת התובענה הייצוגית, לפי הענין, כאילו היתה שולחנתו, בשינויים המחויבים מכך שההליך הוא הליך ייצוגי". אני סבורה כי הגשת תובענה אחת בה העילות זהות כנגד מספר רשויות, הגם שהן נמצאות באזורי סמכות מקומית שונים, מקיימת אחר דרישות חוק תובענות ייצוגיות לניהול ההליך בדרך הולמת ובתום לב כמו גם עם מטרתו של סעיף 7 בחוק תובענות ייצוגיות, כאמור לעיל.

סוף דבר

9. הבקשה לסילוק על הסף של התובענה ובקשת האישור - נדחית.

ניתנה היום, כ"ו אדר תשע"ד, 26
פברואר 2014, בהעדר הצדדים.

מיכל נד"ב 54678313
נוסח מסמך זה כפוף לשינויי ניסוח ועריכה

[בעניין עריכה ושינויים במסמכי פסיקה, חקיקה ועוד באתר נבו – הקש כאן](#)